JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1855. **Woensdag 28 Maart.** **N°. 25.**

Prijs per halfjaar voor Batavia .... ƒ 12.50
» » » » Java .... » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* ...... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën *met derzelver herhaling* is ZESTIG DUITEN voor de VIJF WOORDEN behalve het zegel.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

BERIGT.

De ondergeteekende heeft de eer bij deze bekend te stellen, dat van af den 1sten April aanstaande, de voor het dagblad de *Java-Bode* toegezonden advertentiën slechts **éénmaal**, tegen den thans betaald wordenden prijs van **zestig duiten** de **vijf** woorden kunnen worden opgenomen, zullende, bij *eerste* of *verdere herhaling* dier advertentiën, de helft van bovengemelden prijs of **dertig duiten** voor de **vijf** woorden moeten worden bijbetaald.

De groote uitbreiding van dit Blad, welke steeds het uitgeven van Bijvoegsels noodzakelijk maakt, heeft de onkosten aan de uitgave verbonden aanmerkelijk doen stijgen, zoodat het geëerd publiek deze betrekkelijke verhooging van betaling voor het plaatsen van advertentiën, bij eenig nadenken, voorzeker zal moeten billijken.

W. BRUINING.

BATAVIA, *Maart* 1855.

Publicatie.

VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIE,

Den raad van Nederlandsch-Indie gehoord:

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! *doet te weten:*

Dat Hij,

Hebbende toegestaan dat ook Donderdags op den bazaar te Serpong, in de ommelanden van Batavia, markt worde gehouden;

Heeft goedgevonden en verstaan:

Op dezen bazaar, voor zoover daar des Donderdags markt wordt gehouden, van toepassing te verklaren het reglement voor den bazaar te Tjikarang (staatsblad van 1854 no. 1).

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze worden gepubliceerd, waar zulks te doen gebruikelijk is, en voorts worden opgenomen in het Staatsblad van Nederlandsch-Indië en in de Javasche Courant.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage collegiën en ambtenaren, justicieren en officieren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte nakoming dezer de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

Gegeven te *Buitenzorg*, den 23 Maart 1855.

DUYMAER VAN TWIST.

[Staatsblad n°. 21.]

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal.
De fungd. Algemeene Secretaris,
DE WAAL.

Publicatie.

VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIE,

Den Raad van Nederlandsch-Indie gehoord;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! *doet te weten:*

Dat Hij,

Willende voorzien in het bestaande gebrek aan rijst in het rijk van Djambi, ten gevolge van de mislukking van den jongsten rijstoogst aldaar;

Heeft goedgevonden en verstaan:

Onder nadere goedkeuring des Konings, te bepalen, dat padie en rijst, van waar ook, te Moeara Kompeh in het rijk van Djambi (Sumatra's Oostkust), gedurende 1855 vrij van regten kunnen worden ingevoerd.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze, zoowel in de Nederduitsche als inlandsche talen, worden gepubliceerd en geafficheerd, waar zulks te doen gebruikelijk is, en voorts worden opgenomen in het staatsblad van Nederlandsch-Indie en in de Javasche Courant.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage collegien en ambtenaren, officieren, en justicieren ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte nakoming dezer de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

Gegeven te BUITENZORG, *den* 24 *Maart* 1855.

[Staatsblad n°. 22.] DUYMAER VAN TWIST.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal:
De fungd. Algemeene Secretaris,
DE WAAL.

Civiel Departement.

Benoemd:

Tot resident van Ternate, *J. L. de Dieu Stierling*, laatst assistent-resident van Madura, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd, thans op non-activiteit.

Goedgekeurd:

Dat door den Landraad der Stad en Voorsteden van Batavia,

Is Benoemd:

Tot buitengewoon substituut-griffier bij die regtbank, Mr. *J. H. Hofmeijer*, en zulks buiten bezwaar van 's lands kas.

Schutterijen, enz.

Benoemd:

Tot 2e luitenant bij de compagnie cavallerie-schutterij te Batavia, de ruiter *L. van der Burg*.

Militair Departement.

Bij de Militaire Administratie.

Bevorderd:

Tot betaalmeesters der 2e klasse,

De aspirant-betaalmeesters *W. van Baasbank*, met bepaling dat hij in zijne betrakking van betaalmeester bij de genie voorloopig zal blijven continueren, en mitsdien bij de militaire administratie zal gevoerd blijven *à la suite*.

de aspirant betaalmeester *F. C. van Gorp*.

Benoemd:

Tot aspirant-betaalmeester, de adjudant-onderofficier van het garnizoens-bataillon in de 1e militaire afdeeling *C. C. L. Gallas*.

Advertentien.

Landmail van April.

De directeur der Posterijen herinnert belanghebbenden, dat het mailstoomschip in April den 13den zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden zullen worden gesloten op Donderdag den 12den April aanstaande.

a. des avonds ten 8 ure, voor Europa, Britsch-Indië, China, enz., enz..

b. des middags ten 1 ure, die voor Banka, Palembang, Billiton en Riouw.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt bekend, dat bij niet tijdige aankomst alhier van de verwacht wordende mailboot van Singapore, het vertrek van de stoomboot *Padang* naar Sumatra's Westkust, met zijne goedkeuring is vastgesteid op Donderdag den 29 Maart 1855, des ochtends ten 8 ure.

Bij het bureau van den hoofd-intendant der militaire administratie, bestaat gelegenheid tot plaatsing van een 18tal klerken, op een maandelijksch inkomen van ƒ 20 tot ƒ 120 gulden naar mate van geschiktheid.

Het spreekt van zelf, dat van hen, aan wien meer dan ƒ 50 wordt betaald, ook meer gevorderd wordt dan de kennis van te copiëren en dat allen, alvorens eene definietieve aanstelling te krijgen, eenigen tijd, bij wijze van proef, moeten werken, ten einde van hunne bekwaamheid blijken te kunnen geven.

Hiertoe inclinerenden, worden uitgenoodigd zich met franco, eigenhandig geschreven, brieven tot hem te wenden.

Bij het hoofdbureau der artillerie te Batavia, bestaat gelegenheid tot plaatsen van geëmploijeerden op een maandelijksch traktement van ƒ 20 tot ƒ 80, naarmate van geschiktheid.

Daartoe inclinerenden gelieven zich in persoon of met franco brieven te wenden tot den chef van het wapen der artillerie.

Met referte aan de advertentie, geplaatst in de *Javasche Courant* van den 10 en den 11 Jan. jl. No. 3 en 4, wordt de gemeente verzocht voortaan geen plaats te nemen in de bank, bestemd voor de officieren in de Willems-Kerk.

Vendutien.

Op Donderdag 29 Maart, voor het commissiehuis van *Vaupel & Co.*

Op Vrijdag 30 Maart, voor de woning van den kapit. der artill. *van der Velden*, wegens vertrek, door *B. J. Leon*.

en

Tegen 4 pCt. vendusalaris, voor het commissiehuis van *van Sloeten, Morgan & Co.*

Op Zaturdag 31 Maart, aan de Beurs.

Op Maandag en Dingsdag 2 en 3 April, ten huize van den heer Mr. *P. Meijr*, op Kramat, door *Gebr. Roselje & Co.*

Op Vrijdag 6 April, door de weeskamer, des boedels van wijlen mevr. *C. G. Heiniken* geboren *Noordziek*.

Op Donderdag 12 April, voor de woning van wijlen den heer *J. Boshouwer*, op Rijswijk.

Vertrekkende Personen.

C. H. Blöm.

Advertentiën.

EENE AFLEIDING VOOR DEN KONING. (*vervolg*).

— Hoor nog even," zeide de kardinaal en de secretaris trad weder nader, »gij die zoo goed bekend schijnt met hetgeen er in die familie voorvalt, hebt er ook zeker eenige kennis aan."

— Ik heb die eer inderdaad," antwoordde de graaf glimlachend.

— Die vader — wat is dat voor een mensch?"

— Een knap tuinier, geloof ik."

— Nu, dat raakt mij niet. Zijn karakter?"

— Neen waarlijk!" riep *Brienne*, »zoo innig ben ik niet met de familie bekend. Evenwel," ging hij na een oogenblik voort, »ik herinner mij gehoord te hebben, dat hij de grootste vrek van de wereld is."

— Zoo," zeide de kardinaal zich den neus wrijvende, want hij wist wel, dat men hem met denzelfden naam betitelde, »zoo, zoo, zegt men dat? En zij," mompelde hij ongerust, »zou zij ook al een vrek zijn?"

Hij scheen eenige minuten lang verzonken in diepe gedachten over den meerderen of minderen grond, die er voor een bevestigend antwoord op die vraag bestaan mogt.

Brienne wachtte nog.

— Het is wel," zeide *Mazarin* eindelijk. De secretaris boog en vertrok.

Een oogenblik later werd de minister bij *Lodewijk* den Veertienden aangediend.

— Mijnheer! Zijne Eminentie de kardinaal!"

De page wierp een blik op den persoon, die hem aldus aansprak en zijn fijngevormde mond, waar een glimlach om speelde, scheen gereed iets spottends te zeggen; doch er was iets in de houding van den jongen burger, zoo edel, iets in zijn gelaat, zoo verstandig, iets in zijn blik, zoo fier en toch zoo vriendelijk, dat hij de geestigheid, welke hem reeds op de lippen zweefde, terughield

— Hebt gij een boodschap aan Zijne Eminentie, mijn vriend?" vroeg hij minzaam.

— Ja mijnheer!" antwoordde de jongeling, »of ik juist niet, maar....."

En hij wees op het meisje, dat hem vergezelde en zich achter hem scheen te willen verschuilen.

— Ha!" zeide de page, terwijl hij een blik op haar wierp.

— Zij? welk een schóon meisje! zij is zeker uwe zuster?"

Neen, mijnheer! Zij is eigenlijk....."

Wat?"

— Zij is mijne bruid."

— Zoo, zoo!" zeide de knaap, »zij is een aardig bruidje."

De jongeling glimlachte met een kwalijk verborgen hoogmoed, dat zijne bruid zoo schoon aan het hof werd gevonden.

— En wat begeert uw bruidje van Zijne Eminentie?"

— Zijne Eminentie heeft haar gisteren doen ontbieden tegen dit uur."

— Ontbieden?" herhaalde de page, verwonderd beiden aanziende. »Wacht even."

Dit zeggende verdween hij.

— De jongman wendde zich toen met een lachje tot zijne bruid en fluisterde: »Zijt gij bevreesd, *Louison*?"

— Neen!" fluisterde zij, »maar ik wenschte wel, dat gij met mij binnen mogt gaan."

— Dat zal niet toegestaan worden," hernam hij, »maar daar dacht gij gisteren niet aan, toen gij zoo vereerd waart met die uitnoodiging"

— Dat ben ik nog, want het is een groote eer, *Claude!* voor een gering meisje, zoo als ik, door den kardinaal in den Louvre te worden ontboden. Dat vindt gij toch ook?!

— Ik vind het nog meer eer voor hem, dat mijne *Louison* zoo veel prijs stelt op die uitnoodiging."

— Ziedaar nu!" zeide zij lagchend, »wat de lucht, die wij hier inademen, al op *Claude* uitwerkt. En ik mogt niet luisteren naar de heeren van het hof?"

— O, naar mij moogt gij luisteren; ik meen het opregt met u."

Dat doet gij niet en ik zou zoo ijdel moeten zijn als gij mij noemt, om u te kunnen gelooven. Wat zal het daar binnen heerlijk zijn," ging zij voort naar het prach-

Op de Vendutie van Vrijdag den 30 Maart, voor het Commissiehuis van *van Slooten, Morgan & Co.*, zullen worden verkocht:

diverse Lijnwaden, eene factuur pas aangebragte provisiën, bestaande uit 100 Kazen, 75 vaatjes gerookte Worst, 50 stukken Rookvleesch, 200 blikjes Saucijs de Bologne, Succadekoek, Theebanket. etc., voorts nog 80 kisten Manilla Sigaren No. 2, 40 kisten Rhijnwijn, IJzeren Koffijbranders, 20 kisten glazen Ruiten, 40 stuks Preanger Paarden, twee spannen goed gedresseerde Wagenpaarden, een perfect gedresseerd Sandelwood Rijpaard en een compleete Giek met 8 riemen. (625)

Vendutie

op Maandag en Dingsdag den 2den en 3den April 1855,

ten huize van den Hoog Edel Gestrengen heer, Raad van Nederlandsch-Indie, Mr. P. MIJER, op Kramat, door *Gebr. Roselje & Co.*,

van een hoogst netten en wel geconserveerden inboedel, bestaande uit Mahonie en andere houten Meubelen, als: Canapé's, Fauteuils, Stoelen, Consoles, Tafels met en zonder Marmeren bladen, Etagères, Boekenkasten, Wasch- en Speeltafels, Ledikanten, Linnenkasten, Toiletten, Eettafel, Spiegels, Schilderijën, Pendules, Vazen, Hang-, Tafel- en Muurlampen, Porceleinen Eet- en Theeserviesen, Cristal-, Glas- en Pleetwerk, een voor dit klimaat vervaardigde Piano, eenige Regtsgeleerde werken, enz.

Voorts goed gedresseerde en goed loopende spannen Wagenpaarden, Tuigen met pleet en koper gemonteerd, diverse Wagens, waaronder een zeer fraaije zoo goed als nieuwe Coupé, vervaardigd te Aken door den rijtuig fabriekant van den Koning van Pruissen *J. Mengelbier*, wijders goede en soliede Keukengereedschappen, Martevanen, eene partij fraaije Koebeesten, waaronder vele melkgevende, fraaije Bloemen in potten, enz.

Op Maandag zullen verkocht worden de Rijtuigen, Paarden, Koebeesten en alle de zich buiten 's huis bevindende Goederen, Boekwerken, enz., en

Op Dingsdag het Meubelair.

Op Zondag te voren zijn de Goederen te bezigtigen.

(628)

Vendutie

op de **Bazaar Serpong** (Westerkwartier der Ommelanden van Batavia),

op Zaturdag den 7den April,

van 18 Opstallen van Steen met Pannen gedekt, staande aldaar, behoorende tot den boedel van wijlen *George Irons*, met de daarop verschuldigde achterstallige huurpenningen. (627)

Reçu de Paris:

Paletot Sain, pour les amateurs de l'orchestre, et Gants glacés de *Jouvin* pour hommes.

(631) HOUTBECKERS, Noordwijk.

La Soussignée vient de recevoir de Paris:

Chapeaux, Fleurs, Coiffures, Marabou, Mantilles et Talma, Robes Crêpe de Chine brodée, Satin blanc, rose et noir, Moirée et Gros de Naples noir, Tarlatane, Chemissettes, Manches et Bandes brodées, Broderie Anglaise, Mousseline, Rubans, Chapeaux d'enfants, Éponges fines, Peignes, Mitaines, Gants glacés cousus fil, Gants soie, Souliers satin blanc, Cotons à crochet, Parasols et Marquises, Poupées et Jouets d'enfants.

(608) PÉROLINE, Vve Le Gaigneur.

GUANO,

verkrijgbaar bij hoeveelheden van minstens vijftig picols, bij de Facterij der Nederlandsche Handel-Maatschappij te Batavia, en hare kantoren te Samarang en te Soerabaya. (612)

GORDIJNHOUDERS,

in diverse grootte, zwaar verguld, met porceleinen en andere bloemen, bij

(624) VAN RIET & TER GOUW.

Berlijnsch zilveren en koperen Sporen,

met en zonder balknoppen bij

(623) VAN RIET & TER GOUW.

De Ondergeteekenden hebben op nieuw ontvangen:

Allsopp's Pale Ale, Barclay's Porter, West-Indische Zuren, Pure Apple Kaas, Tafelbeschuiten, superieure Cognac, Cherry en Portwijn, enz.

(626) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Ontvangen:

Eene mooije partij fijne Lakwerken, bestaande uit: Presenteer- en Theebladen, Broodmanden, Presenteertrommeltjes, Koffij- en Theekistjes, Flesschenbakjes, enz., bij

(622) VAN RIET & TER GOUW.

Verkrijgbaar bij de Ondergeteekenden

Fraaije Pioen Rozen.

(606) JOHN PRYCE & Co.

Op nieuw ontvangen:

Hollandsche en Engelsche Bieren, Fransche Vat- en Kistwijnen, Rhijnwijnen, Champagne van het merk *Lanson, Père & Fils*, diverse Hollandsche, Fransche en Engelsche Provisiën, enz. enz.

(600) LOURAN & VAN WALCHREN.

Smalkandersche Boussoles.

Ontvangen bij

(604) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Depôt van Samarangsche Rotting Stoelen

bij

(577) PLUMP & Co.

Sponsen

van fijne kwaliteit, in diverse grootte te bekomen bij

(602) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Bascules.

Wegende van 1500 tot 3000 ℔. Te bekomen bij

(599) LOURAN & VAN WALCHREN.

Verkrijgbaar bij W. KUYPERS

Passer Senin.

Schoorsteentjes voor Geweren à percussion, goede Lucifers van hout en was, Duitsche Pijpen, Passerdoozen, Billard-ballen, Moderateur Lampen, Berlijnsch-zilveren Honden Banden met ijzeren kettingen, Fantaisie Sporen, Schwarzwalder Klokken, echte Kamferhouten Koffers, enz. (585)

Toko te Buitenzorg.

De ondergeteekende is steeds ruim voorzien van diverse soorten chitsen, ongebleekt linnen, madapollams, ginghams, katoenen broekenstoffen, jaconetten, fijne gemaakte hemden, fijn batist, grof en ordinair zwart en blaauw laken, tricots, zijden dameskleeden, gemoireerde zijden stoffen, katoen en zijden fluweel, blaauw geverwd katoen, hoofddoeken, sarongs, estramien en borduurwol, engelsche kantoorlampen, dubbelloops jagtgeweeren en buksen in kisten, pistolen, kruid, hagel, percussions, japansche paijongs, wagenlantaarns, behangselpapier met randen, hangklokken, horologies, eau de cologne, lampglazen en bollen, zuuren, genever, bitter, madera en andere dranken, banket en suikerwerk, kinderspeelgoed, en nog vele andere huishoudelijke behoeften, te veel om te noemen, alles tegen civiele prijzen.

(592) P. SCHREUDER.

Door **Nieuwe Aanvoeren** is het Magazijn van de ondergeteekenden wederom gesuppleerd met een aantal zeer smaakvolle en soliede Meubelen, waaronder vooral sorteren, Ameublementen voor Salon à Boudoir, met keurige bekleeding en élégante bewerking, Spiegelkasten, Psychès, Linnen- en Garderobe kasten met Spiegels in de deuren, Etagères, Consoles, Ziekenstoelen, Pracht-Fauteuils, enz. Ook is thans verkrijgbaar prachtig gebloemd zijden Fluweel, ter bekleeding van Canapé's en Fauteuils.

(594) GEBR. ROSELJE & Co.

Nouveautés.

Le Soussigné vient de recevoir un joli assortiment de Soieries noires, autres Soieries de couleur et différentes, Étoffes de Fantaisie pour Robes, du Barège uni et à carreaux satiné, rose, noir, isly, ciel, cérise, Tarlatane blanche, rose, cérise, ciel, Écharpes en Barège assorties, Ruban satiné et guipure, Jupes crinolines à bouillons, à volants et unies, Gants satiné en soie pour dames et messieurs, 1e qualité, Souliers satin blanc, noir, veau doré, satin turc, Brodequins pour fillettes, Chaussettes d'enfant, fond couleur, chinées, Bas Fil d'Écosse unis, Dentelle Malines brodée, blonde, blanche et noire, Dentelle Alençon noire, point de Vénise, etc., Broderies Anglaises, Bandes et entredeux, en mousseline et jaconas, Cols, manches, fichus, Cravates batiste unie et brodée, Chemises percale, façon Lamotte, Eventails, Coiffures et tours de Gants; Rubans, Repes or et argent, Fleurs artificielles, Branches Camélias, Bouquets et Coiffures de Bal, etc., Parfumerie de la Société Hygienique, le tout directement de Paris.

(607) A. PONS, *Sluisbrug*.

ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY;

daardoor is weder eene zware wonde aan een been genezen, hetwelk anders had moeten afgezet worden. De hieronder breeder omschreven genezing werd ons medegedeeld door kapitein Smith, uit Yarmouth, in eenen brief aan den heer Dixon, chimist te Norwich: de heer John Walton, vroeger in dienst op de Engelsche vloot te Malta, had eene verzwering in den enkel, waarmede hij zes maanden in het hospitaal te Malta en vier in dat te Portsmouth lag, en daar hij weigerde het been te laten afzetten, werd hij voor ongeneesselijk verklaard, toen gebruikte hij op aanraden van kapitein Smith de zalf en pillen van Holloway, waardoor hij in drie maanden tijds werd genezen, thans is hij kustbewaarder te Newhaven.

De Prijzen dezer Pillen en Zalf zijn als volgt:

Doosjes Pillen à............ *f* 1,—, *f* 3,— en *f* 5,—
Potjes Zalf à............... - 1,—, - 3,— » - 5,—

Elk doosje en potje is vergezeld van eene aanwijzing hoe men de Zalf en Pillen gebruiken moet.

Zijn op franco aanvrage à contant te bekomen bij *Kruthoffer & Soesman* te Samarang, alwaar dezelve in het groot en klein verkrijgbaar zijn. (1616)

ROB

Dépuratif Végétal du Docteur BOYVEAU-LAFFECTEUR,

seul véritable fourni à la marine et aux colonies.

Ce rob étant la propriété exclusive du Dr. *Girardeau de St. Servais*, tout contrefacteur sera poursuivi selon la vigueur des lois.

S'adresser pour traiter à l'agent général des Indes

L. HAUTEFEUILLE,
Rotterdamsch Hôtel,

Dépôt principal chez Mr. *N. Lange*, pharmacien à Batavia. (596)

S. B. VAN KLEEFF & Co.

Passer Pisang

Ontvangen:

Leidsche, Zoetemelksche en Edammer Kaas, Puike en groote Hammen, Cheribon Aardappelen, per heele en halve pikol. (589)

TE KOOP Een Engelsche Toerwagen (vis à vis).
Te bevragen bij

(630) MUNDER.

---

tige gebouw opziende. »Ik durf er haast niet in te gaan, en gij weet toch, hoe ik er altijd naar verlangd heb, ons kasteel te betreden. Ik denk ook, dat de Louvre nog fraaijer is dan Saint-Germain.''

— Dat is hij zeker,'' zeide *Claude* peinzend.

— Het spijt mij maar,'' vervolgde zij, »dat gij niet met mij gaan kunt.''

Claude, die bij een opmerkzamer beschouwing niet zoo opgeruimd scheen, als hij zich voordeed, beet zich op de lip, en de blik, dien hij rond zich sloeg, verried hoezeer hij dien spijt heimelijk deelde.

Louison legde de oorzaak daarvan op hare wijze uit. »Maar ik beloof u,'' zeide zij, »dat ik u alles goed vertellen zal, hoe het er uit ziet.''

— O, wat dat betreft,'' antwoordde hij »ik zal mij, als alles afgeloopen is, zeer wel tevreden kunnen stellen met eene beschrijving uit uwen mond te vernemen.''

— Maar gij zult dan toch den kardinaal niet gesproken hebben, zoo als ik.''

— Nu *de Mazarin!* Bah, ik geef er wat om,'' zeide *Claude* op een toon, als ware hij Monsieur le Prince [1]).

— Stil toch!'' zeide *Louison* angstig. »En gij zult den koning niet zoo van nabij gezien hebben, als ik nu hoop te doen.''

— De koning? Nu, dat is wat anders; ik zou hem gaarne eens van nabij zien.''

— En hij is zoo schoon, zegt men.''

— Dat moet hij ook, een koning.''

— En dan, hoe aardig om dat alles eens te zien, het inwendige van een paleis en hoe die groote dames daar wonen en leven!''

— Kom, maar dat alles zult gij toch niet zien?''

— Wel, men zal mij toch niet blinddoeken, *Claude?*''

— Als gij het maar niet al te fraai vindt,'' hernam *Claude*.

— Hoe zoo?''

— En niet meer tevreden kunt zijn.''

Louison zag hem aan; zij begreep hem niet regt.

— En,'' ging hij voort, »als de weelde van de hofheeren u maar niet te zeer bekoort, zoodat...''

— Nu, zoodat..?''

— Gij *Claude* niet meer beminnen kunt,''

Zij drukte hem steelsgewijze de hand en fluisterde hem toe: »Wat gaan mij de hofheeren aan? Gij weet wel, nu gij het verboden hebt, zal ik niet naar hen omzien, dat komt immers omdat ik u veel meer, omdat ik u alleen bemin?''

— Ei! ei!'' zeide een spottende stem achter hen. Beiden zagen schielijk om; de page stond weder voor hen.

— Volg mij, mijn kind!'' zeide hij lagchend en snelde weder voort naar het paleis.

Claude bleef toen alleen. Hij oogde het meisje na, zoo als zij met beschroomden tred den page volgde. Toen hij haar niet meer zag, keerde hij eenige schreden terug, en de poort steeds in het oog houdende waarin hij haar had zien verdwijnen, wachtte hij, voor het kasteel heen en weder wandelende, hare terugkomst af.

De onrust, die hem onwillekeurig aangegrepen had, toen hij haar zelf die onbekende wereld als ingeleid had, was vermeerderd toen hij zijne nederige bruid in het ontzaggelijk gebouw had zien verdwijnen, en hij trachtte die ook nu te vergeefs te overwinnen. Wat wilden zij van haar? Was er onder de menigte daar binnen wel een enkel hart, dat zich om zijne *Louison* bekommerde? En was zij daar dus niet in gevaar? Zij was toch zoo eenvoudig, zoo schoon, maar ook zoo gering als een veldbloem, die men straffeloos vertreden kon!

Claude zou niet hebben kunnen zeggen, wat hem bekommerde; zijne denkbeelden waren verward en onsamenhangend; hij had er geen vorm aan kunnen geven en wist niet, waarom dat ze bij hem opkwamen en toch leek het hem zoo natuurlijk, dat hij zich over *Louison's* nederigheid en schoonheid verontrustte, en scheen een instinct hem te waarschuwen, dat die bekommering niet ongegrond was.

Inmiddels was de tuiniersdochter hetzelfde vertrek binnengeleid, waar de kardinaal den vorigen dag de koningin van Frankrijk ontvangen had.

[1]) De gewone benaming van den prins van Condé, *Mazarin's* grootsten en toen zijn laatsten tegenstander.

BATAVIA.

Indie's hoofdplaats bezit nu weder eene dier openbare vermakelijkheden, die zoo veel toebrengen tot verlustiging van het hart, tot ontspanning van den geest na een moeijelijken werkzamen dag. Wij bedoelen het schouwtooneel. De heer *van Kinsberghe*, die door zijn verblijf te Batavia de behoefte daaraan kende, had zich belast met het bijeenbrengen van een troep tooneelspelers en zich ten dien einde naar Frankrijk begeven. Hij was goed geslaagd, en zijne terugkomst aan het hoofd van dien troep, waarover bij en de heer *Potier* alsnu de directie op zich genomen hebben, hadden wij reeds in ons blad opgenomen, doch een stilzwijgen behouden over dezelfs debuten, omdat wij den naam niet wilden hebben van met alle nieuwtjes weg te loopen. Nu echter Maandag 26 dezer het abonnement geopend en als eerste voorstelling gegeven is *la Fille du Regiment*, opéra comique en 2 actes, paroles de *St. Georges*, musique de *Donizetti*, en *Marco-Bomba ou le Sergent Fanfaron*, ballet-pantomine en 2 tableaux, avec danses par *M. Hus*, zoo willen wij, hoe weinig kenners wij ook zijn, een enkel woordje daarover zeggen.

Indien immer eene opera op ons tooneel is opgevoerd, die goed en voortreffelijk ten uitvoer gebragt geroemd kon worden, door zang, spel en muzijk de aandacht wegsleepte, en de herhaalde algemeene toejuichingen verdiende, die het ten deel viel, dan was het zeker *la Fille du Regiment*. Alles vereenigde zich op dien avond om er met den grootsten lof van te kunnen gewagen. Het onverbeterlijke spel der acteurs, zoo geheel aantoonende dat zij hunne rollen goed begrepen, hun zang, die het gehoor boeide en in verrukking bragt, de wegslepende, lieflijke voor ieder zoo gemakkelijk te begrijpen muzijk, meesterlijk door het orchest ten uitvoer gebragt — eere zij hun toegebragt die daaraan deel namen, — in een woord, niets liet iets te wenschen over en het genot, het genoegen was groot en bestendig, duurde de gansche voorstelling onafgebroken voort. Mlle *Mézières*, *la jeune vivandière*, met haar lief, eigenaardig costuum, haar schoone stem, hare vlugheid in spel en gebaren, deed zich kennen als eene zeer goede chanteuse en voortreffelijke actrice, die wij hopen dikwijls in dergelijke rollen te zullen zien optreden. Van *Mr. St. Denis*, als sergeant *Sulpice*, mogt men wel zeggen, dat men daar een oud gediende voor zich had, den soldaat in den echten zin des woords, die noch anders kent, die niets anders weet, zijn stand als de eerste beschouwt, waarvoor alles wijken moet, doch onder wiens bonten soldatenrok het edelste hart klopt, de schoonste hoedanigheden een zetel hebben. Zijn zware, gepaste mannelijke stem, zijne gebaren zoo geheel het kenmerk dragende van gewoon te zijn te bevelen, zijne *onrust* toen hij in het kasteel tot *rust* gekomen was, dat alles was na-

---

Zij stond tegenover den minister, zeker nog verblind over de nimmer als bestaanbaar vermoede pracht, die haar omringde, maar niet langer onthutst, sedert Zijne Eminentie haar zoo vriendelijk toegesproken en allerminzaamst een last opgedragen had, welke het zulk een hooge eer voor haar was te mogen vervullen. Hij had haar bevolen dien eigen avond een ruiker van eenige bloemen, welke hij haar alleen opgegeven had, uit zijn naam, in persoon aan den koning te Saint-Germain te brengen. Hij had zelf — toen zij beschroomd opgemerkt had, dat de koning zich zoo vroeg in het voorjaar nog niet te Saint-Germain bevond, — hartelijk gelagchen over hare juiste teregtwijzing en haar medegedeeld, dat de koning dien middag derwaarts een uitstap zou doen.

Louison zeer vereerd en verheugd met het vooruitzigt, dat haar nog grootere eer wachtte, meende toen, dat het gehoor afgeloopen was en maakte reeds een neiging om zich te verwijderen, als Zijne Eminentie, wiens vriendelijkheid alle verwachting overtrof, haar nog een teeken gaf te toeven. Zij glimlachte hoogmoedig, en toen zij daarbij een blik wierp in den spiegel, welke haar eerst voorgekomen was de ingang tot een ander even prachtig vertrek te zijn, vond zij zich niet meer zoo onwaardig een paleis te betreden, gelijk zij zich des morgens ondanks haar beste gewaad had geacht. Dat kwam, omdat zij nu alleen naar haar gelaat gezien had, en dat leek haar even fraai als van de schoonste hofdame.

Een blos van genot kwam daarbij over haar wezen, want zij gevoelde voor het eerst, dat zij een schat, die verborgen, nutteloos, zonder waarde lag in de stille hut in het eenzame woud, maar die haar roem en vreugde bereidde in het heerlijke paleis.

Thans zou zij den zin van *Claude's* woorden, als zij zich dien herinnerd had, wel begrepen hebben, maar zij dacht thans alleen aan den jongen koning, in wiens tegenwoordigheid zij diezelfden dag zou mogen verschijnen, en was verheugd, overgelukkig met die schoonheid, welke *Claude* op dat oogenblik zoo zonderling verontrustte.

Mazarin's scherp oog las de voldoening der ijdelheid zoo duidelijk op dat onbevangen gelaat, dat hij niet kon nalaten daarom te glimlagchen. Toen scheen hij naar iets te luisteren en zag naar de deur, waardoor *Louison* binnengekomen was. Dit was reeds zoo dikwijls door hem gedaan, dat het meisje hij zichzelve reeds de opmerking gemaakt had, dat zijne Eminentie zeker alles weten wilde, wat in dat groote paleis gebeurde en telkens verwachtte, dat men het hem zou komen zeggen.

— Ik wilde u nog iets zeggen," zeide hij daarop: „uw vader is een man, die, zoo als ik heor, zijn werk goed verstaat, en bovendien een mensch, die goed acht op zijne zaken geeft. Is het niet zoo?"

Louison boog zich, verbaasd en niet minder vereerd, dat Zijne Eminentie dat zoo goed wist.

— Zuinigheid is eene deugd in hem, niet waar?" ging de kardinaal voort, „is hij.....?"

Hij hield plotseling op, om weder te luisteren en even als te voren naar de deur te zien, maar er kwam ook nu weder niemand.

— Is hij rijk, uw vader?" vroeg de kardinaal.

— Ach neen, Monseigneur!" antwoordde *Louison*, „dat geloof ik niet."

— Maar hij zou het gaarne zijn?"

— Ja, zeide *Louison* naïf, „dat denk ik ook wel."

— Doch wat noemt gij rijk?" vroeg *Mazarin* bedeesdkelijk.

Het was een moeijelijke vraag voor *Louison*, om op te antwoorden: ook zeide zij na een oogenblik van angstig bedenken: „Waarlijk, dat weet ik niet, Monseigneur!"

De kardinaal wreef zich den neus, dacht een oogenblik na en zeide toen:

— Uw vader moet heden avond eens bij mij komen, ik heb ook hem iets te zeggen en......"

(*Wordt vervolgd.*)

tuurlijk en in niets overdreven. Mlle *Lagardère*, als *la marquise de Berkenfield*, herinnerde ons letterlijk den adeltrots van vroegere dagen en de buitensporige, in ons oog thans zoo belagchelijke kleeding en wellevendheid van die tijden. Zij deed ons schateren van lagchen over de kluchtige, ongemaakte wijze, waarmede zij op de piano naar de noten zocht, toen *la Fille du Regiment*, uitgelokt door sergeant *Sulpice*, in de salon onder het zingen harer romance in de haar meer gewone regiment-liedjes verviel, en ook zij vervulde hare rol voortreffelijk, hetwelk wij even zoo zeggen mogen van Mr. *Duchaumont*, die als *jeune Tyrolien* en later als *officier* door zang en spel allen lof verdiende. Even zoo mogen wij noch den notaris, Mr. *Hubert*, noch den korporaal, Mr. *Lambert* vergeten, die ieder in hun rol ten hoogste voldeden, en wij herhalen het, het *ensemble* was zoo goed en voortreffelijk, dat het ons een innig genoegen deed dat *alle* acteurs en actrices in deze opera terug geroepen werden en *allen* de zoo wel verdiende loftuitingen, van het zoo talrijk opgekomen publiek, ruimschoots mogten inoogsten.

Van het Ballet-Pantomime kunnen wij persoonlijk niet zoo veel zeggen, maar moeten afgaan op de toejuichingen en het gelach, waarvan de zaal daverde, waardoor wij veronderstellen mogen, dat dans en mimiek algemeen een groot genoegen verwekten. Ongelukkig waren wij een oogenblik te laat weder in de zaal gekomen om eene goede plaats te kunnen krijgen. Op onze teenen dus moesten wij het aanzien om toch iets te zien over al die hoofden, die wij voor ons hadden en wij benijdden den reus, die in het ballet voorkwam, zijne lengte, want die hadden wij wel noodig gehad om op dat oogenblik te zien en daardoor te kunnen oordeelen. Dan wat ons minder aangenaam was, schaadde der Directie niet, en even als wij wenschen bij eene volgende gelegenheid beter over het ballet in beschouwing te kunnen treden, en vooral les danseurs et danseuses niet minder een welverdienden lof te kunnen toezwaaijen als wij ons gelukkig achten die in deze weinige woorden den acteurs en actrices te kunnen toebrengen, even zoo wenschen wij der Directie toe, dat zij zich steeds, als eene belooning voor hare moeite en zorgen, voor het genoegen dat zij het publiek verschaft, verheugen moge in zulk eene volle zaal — want ei-stikvol was zij, — als op dien avond.

— Op den 24 dezer, des middags ten 3 ure, sloeg de bliksem in een der op de bazaar Tangerang staande huizen, waaraan zij eenige schade veroorzaakte en twee inlanders, die tegen den muur van het huis stonden en vruchten verkochten, zoodanig door den schrik werden getroffen, dat de een gedurende ¼ uur en de andere gedurende 1 uur bewusteloos lagen, maar door spoedig aangebragte hulp weder bijkwamen en ten 6 ure des avonds naar hunne kampongs konden terugkeeren. Ook werd de Inlandsche vrouw *Assiram*, op het land Ketos, op dien middag van het padi snijden terugkeerende, zoodanig door den bliksem verschrikt, dat zij bewusteloos ter aarde stortte, doch kort daarna weder onverlet is opgestaan, hebbende zij daardoor eene hardhoorigheid gekregen, welke dagelijks echter merkelijk vermindert.

☞ Bij het ter perse leggen dezes, was de van Singapore verwacht wordende landmail nog niet aangekomen.

FRANKRIJK.

Parijs 4 Dec. Dezer dagen werden te Saint-Cloud in tegenwoordigheid van den keizer en de keizerin nieuwe proeven genomen met den door den Stewart Mac-Glashen uitgevonden toestel om boomen over te planten. De toestel heeft zeer gemakkelijk een acacia, 10 ned. el hoog en van 50 duim middellijn, dien 20 paarden niet zouden hebben kunnen uitrukken, uit den grond gehaald. Twintig minuten waren toereikende om deze acacia uit den grond te halen en weder op zijne plaats te brengen. De toestel is zoo krachtig, dat hij honderdjarige boomstammen van de grootste dikte kan ontwortelen.

Parijs 10 Dec. Op enkele plaatsen van het departement d'Eure et Loir hebben eergisteren en gisteren ongeregeldheden plaats gehad. Ten gevolge van een bewerkstelligd regterlijk onderzoek naar de oorzaak van vele branden in den jongsten tijd aldaar voorgevallen, was het verboden de huizen op het platte land met riet en stoppels te dekken. Processen-verbaal werden opgemaakt tegen de overtreders der bepaling, en op last der policie werd dusdanige dakbedekking overal waar zij gevonden werd weggenomen. Verzet daartegen had verscheidene inhechtenisnemingen ten gevolge, en deze gaven aanleiding tot eene oproerige beweging. Een hoop van 4 à 5000 personen rukte op naar de stad Dreux, trok onder het geroep van *Leve de Keizer!* door de poorten, en na de stad letterlijk te hebben ingenomen, belegerden de muitelingen de gevangenis en bevrijdden met geweld de gekerkerde bezitters van rieten daken. De prefect en de in het departement bevelvoerende generaal begaven zich ijlings naar de plaats des oproers, om te trachten de orde te herstellen onder die razende boeren. Nabij Boulay-Thierry, tusschen Chartes en Dreux, ontmoetten zij de bende, die het rijtuig, waarin de overheidspersonen waren gezeten, verbrak, terwijl sommigen hunner den prefect en den generaal persoonlijk beleedigden, en hen wilden dwingen te roepen: *Leve het stroo!* »*Weg met de pannen!*" dat de leus der boeren was. Na aldus de twee overheidspersonen onschadelijk te hebben gemaakt, rukten de woestelingen razende en tierende naar Chartres op, doch werden op hunnen weg derwaarts aangevallen door een escadron jagers, dat hen uiteendreef en den prefect en den generaal uit de handen der boeren verloste, die hen drie uren als gijzelaars hadden gevangen gehouden. Tegen de gewapende magt werd geen wederstand beproefd. De op een dwaalweg gebragte plattelandbewoners riepen elk oogenblik *leve de keizer!* en betuigden plegtig dat zij bereid waren aan een bevel van den keizer te gehoorzamen, doch dat zij een besluit van den prefect niet erkenden. De zaak wordt thans door de justitie onderzocht.

Parijs, 11 Dec. De keizer was heden te Fontainebleau ter jagt. De gemeente Avon had, toen *Napoleon* daar doortrok, een banier geplant, waarop stond: *Aan Napoleon III, keizer der Franschen en koning van Italië.*"

— Van de Russische krijgsgevangenen te Aix hebben 318 Polen, op uitnoodiging der Fransche regering, zich bereid verklaard naar de Krim te vertrekken, om tegen Rusland te strijden.

Parijs, 12 Dec. De Russische officieren van voornamen stand, de hh. *Pottaroski*, *Kneff* en *Andrea*, zijn, vergezeld van een Franschen officier, den 9 door Lyon gereisd. Men verzekert dat deze heeren, die zich naar Londen begeven, van vorst *Menzikoff* in last hebben gekregen, met de Britsche regering te onderhandelen over de uitwisseling van een zeker aantal krijgsgevangenen tot de Engelsche aristocratie behoorende.

Parijs, 13 Dec. Ingevolge de uitnoodiging van regeringswege, ter bekoming van alle brieven, acten enz. van keizer *Napoleon I*, bestemd om er eene verzameling van uit te geven, zijn zeer veel van die documenten ingezonden. Zoowel de archieven en bibliotheken in Frankrijk als in het buitenland hebben daartoe bijgedragen. Een groot aantal particulieren heeft zich insgelijks beijverd, stukken, die onder hunne berusting waren en in genoemde verzameling eene plaats konden vinden, aan de commissie met de uitgave belast af te staan. Bij decreet is aan den minister van staat een crediet geopend van 100,000 fr, ter voorziening in de kosten, vereischt voor de bijeenbrenging, rangschikking en uitgave der briefwisseling van keizer *Napoleon I*, betrekkelijk de verschillende takken van algemeen belang.

— In verband met de in de Engelsche troonrede voorkomende zinsnede over het tractaat van 2 Dec. brengt men lord *Palmerstons* verblijf te Parijs, en wordt verhaald, dat de Britsche minister geenszins tevreden was over zijne zending aldaar. Immers hij kon het niet doordrijven, dat, ingeval een tractaat met Oostenrijk mogt tot stand komen, de algemeene stemmen der drie partijen noodig zouden zijn, om den vrede te herstellen. Het Fransche cabinet drong aan op eenvoudige meerderheid van stemmen, dat wil zeggen, indien Frankrijk en Oostenrijk het eens waren, dan moest Engeland toegeven. Lord *Palmerston* was met dit besluit van keizer *Napoleon* te minder tevreden, daar hij weet dat de keizer en het fransche cabinet nog steeds aan vrede denken, omdat zij ongaarne de groote Parijsche tentoonstelling van 1855 aan den oorlog zouden ten offer brengen.

DUITSCHLAND.

Weenen, 1 Dec. Bij keizerlijk decreet is de staat van beleg, waarin Zevenbergen sedert den hongaarschen opstand verkeerde, opgeheven. Bij een ander decreet is het verbod van uitvoer van wapenen en krijgsbehoeften, bestemd naar de Donau-vorstendommen, opgeheven, en de doorvoer dier voorwerpen toegestaan, met het onbewimpeld doel om de operatiën der oostenrijksche en andere troepen tegen de Russen gemakkelijk te maken.

— De *Berliner Kirchenzeitung*, en na deze de *Zeit*, berigten het volgende uit Ofen:

»De (protestantsche) aartshertogin *Dorothea*, weduwe van den laatst overledenen Palatijn van Hongarije, had voor de kleine protestantsche gemeente te Ofen eene kerk laten bouwen, en aan den daarbij aangestelden predikant eenige bijbels voor arme ledematen geschonken. Andere protestanten, waaronder ook engelsche zendelingen, hadden mede eenige bijdragen tot dat einde geleverd, zoodat de kerk in het bezit van 121 exemplaren der Heilige Schrift was. De directeur van policie heeft deze exemplaren, met uitzondering van één enkel, waaraan volgens zijn zeggen de predikant genoeg had, doen verscheuren en naar den papiermolen gezonden, en de opbrengst daarvan, ten bedrage van 21 kreutzer, aan de protestantsche gemeente doen toekomen waarvoor de predikant een kwitantie heeft moeten afgeven. — Die kwitantie — voegt het blad er bij — is een veel beteekend stuk."

— De keuze van graaf *Franz Zichy* tot overbrenger naar Petersburg van de mededeeling van het sluiten van het tractaat van 2 Dec. wordt algemeen als opmerkelijk beschouwd. Graaf *Zichy* staat hoog aangeschreven in de gunst van den czaar; zijne gemalin behoort tot een der aanzienlijkste geslachten. Tijdens den hongaarschen oorlog was hij keizerlijk commissaris bij het russische leger; en sedert staat hij met de voornaamste russische generaals in naauwe vriendschapsbetrekking. Om deze reden schijnt keizer *Frans Josef* den graaf gekozen te hebben om hem met die zending te belasten, opdat hij aan keizer *Nicolaas* en diens omgeving kunne doen begrijpen de werkelijke noodzakelijkheid, waarin Rusland zich thans bevindt om concessiën te doen en stellige bewijzen te geven van zijne zucht tot de orde. — De *Constitutionnel* verzekert, op gezag zijner correspondenten te Weenen, dat keizer *Frans Josef* geene russische decoratie meer draagt; en voegt er bij: »dit is een voorbeeld dat door het leger en het hof zal worden gevolgd."

SPANJE.

Madrid, 8 Dec. De laatste tijdingen van Cuba zijn zeer geruststellend De generaal *Coucha* staat in voor de rust dier kolonie en geeft eenige bijzonderheden over eene te Baracoa ontdekte zamenzwering. De aanlegger daarvan was een Noord-Amerikaan, genaamd *Scott*. Twee pakketbooten der Vereenigde Staten zijn in de haven van Havannah in beslag genomen, alzoo men in dezelven wapenen, oproerige proclamatien en een groot aantal exemplaren van het door de ontevredene naar New-York uitgewekene bewoners van Cuba uitgegeven wordend dagblad *La Verdad*, gezonden heeft. Die omstandigheid zal voorzeker weder nieuwe eischen van het Washingtonsche cabinet het daglicht doen zien.

— Men leest in de *Presse*:

Reeds is het over Bayonne bekend, dat de zich naar die stad begevende diligence laatst, op vijf uren afstand van Madrid, geheel uitgeplunderd is. De conducteur, *Blondel* genaamd, een 22jarige franschman, wilde zich verdedigen; de struikroovers hier te lande, overigens zeer goede edellieden, vergeven dat niet ligt en *Blondel* liep gevaar dood geschoten te worden. Hij had slechts zijn behoud te danken aan de bemiddeling eener Spaansche dame, die zich zeer beraden gedroeg en haar voornaamste betoog schijnt geweest te zijn, »dat *Blondel* nog slechts sedert korten tijd in Spanje reisde en »de gebruiken van het land nog niet kende."

Zie hier hoe die gentlemen der groote wegen te werk gaan.

Op het geroep van »*Alto!*" dat de postillons zeer goed kennen, houdt de diligence eensklaps stil. Dat is de gewoonte. De roovers brengen daarop het rijtuig in het open veld, doen al de reizigers uitstappen en scharen ze op eene lijn, wier uiterste einden door een bandiet, met een donderbuks in de hand, even als in de opera's van den heer *Scribe*, bewaakt worden. Dit is het onveranderlijke programma en in Spanje zeer goed bekend. Een ieder schikt zich daar naar en er zijn zelfs lieden, die, reeds meermalen aangehouden, zich uit hun eigen in die lijn plaatsen en daardoor bunnen minder ondervindingrijken reisgezellen tot voorbeelden strekken, hoe zij zich gedragen moeten. Dat alles geschiedt eenvoudig weg, en niemand komt het in de gedachte om anders te handelen. Het hoofd der rooverbende neemt de op eene lijn geschaarde reizigers in oogenschouw en ontlast hen van hun geld en kleinoodien. Wee hem, die het waagt iets te verbergen of, volgens hunne uitdrukking »de dieven besteelt". Dadelijk voelt hij den stok en in ernstiger gevallen besluit de donder buks. De koffers worden onderzocht en aanmerkelijk verligt, waarna de roovers met hunne buit aftrekken, den reizigers over latende om voor hunne bagage zorg te dragen en de diligence weder op den goeden weg te brengen.

Tijdens het laatste avontuur was het fel koud en de tijd kwam den reizigers een weinig langer dan gewoonlijk voor. Te Firencarral gekomen, diende de conducteur zijne klagten in. De burgerwacht ging dadelijk op weg om de roovers op te sporen, doch die waren waarschijnlijk reeds lang te Madrid en verdeelden de buit. In de diligence bevonden zich acht personen, en de roovers waren slechts vier in getal. Indien iedereen zich verdedigd had zoo als *Blondel*, zoo zou de zaak misschien anders zijn afgeloopen, *maar dat is de gewoonte niet*, en men ontwaart daardoor, dat het oude Spanje nog niet geheel is overleden.

Madrid, 14 Dec. Volgens latere uit de Havanah ontvangene tijdingen, heeft de zamenzwering van Baracoa een zeer grooten omvang en men verzekerde dat talrijke familien van het eiland daar aan medepligtig zijn. De generaal *Concha* ging steeds voort met het nemen van de krachtdadigste maatregelen. De Noord-Amerikaansche schoeners, aan wier boord de wapenen gevonden zijn, bleven in de haven van Baracoa in beslag en de kapitein generaal stond in voor de rust der kolonie.

Madrid, 24 Dec. Men spreekt hier veel van het laatste door de koningin gegeven bal. De Madridsche maatschappij werd er geheel vertegenwoordigd van af de grandes van Spanje, tot den werkman van het nederigste bedrijf, die een deel uitmaakt van de burgerwacht. Om de waarheid te zeggen, was het een zonderling, doch tevens vreemdsoortig schouwspel, zoo als de vertegenwoordigers van den ouden Spaanschen adel wel nimmer hadden aanschouwd. Verscheidenen hunner toonden zich dan ook zeer verontwaardigd en onvergenoegd. Het kwaad was echter zoo groot niet.

De koningin had de heeren *San Miguel* en *Madoz* doen uitnoodigen voor de eerste quadrilles. De heer *Madoz*, die nimmer in zijn leven gedanst had, werd zeer ontsteld, toen de opperhofmeester hem kwam aankondigen, dat de koningin hem tot haar cavalier had gekozen. Bedank Hare Majesteit, zeide hij, want het is mij onmogelijk zulk eene eer aan te nemen. De koningin liet zich hiermede echter niet afschepen, maar hare wandeling naar de zijde des presidents der Costes (genoemde heer *Madoz*) rigtende, zeide zij tot hem:

»Hoe nu! gij wilt niet dat ik met de Cortes dans?"

»Maar, Uwe Majesteit, ik ben zoo ongelukkig van niet eens de figuren te kennen."

»Om 't even — ik zal ze U wijzen en wil op heden uwe dansmeesteres zijn."

En de heer *Madoz* op die wijze toegesproken was wel verpligt zijne plaats in te nemen, doch de Cortes maakten een droevige figuur in den koninklijken contradans, waarin zij slechts wanorde en verwarring te weeg bragten. Veel werd er gelagchen en de ernstige president was zeer gelukkig, toen de laatste toonen van hur orchest eindelijk zwegen.

NOORD-AMERIKA.

Een persoon van een los voorkomen, trad ruiterlijk te Detroit een der schoonste kleederwinkels binnen. Zijn uitvorschende blik doorliep alle hoeken en gaten en met het oog eens kenners onderzocht hij de op de toonbank uitgespreide, zelfs de in de kasten geborgen goederen. Op de vraag »of hij iets noodig had?" antwoordde hij met een ernstig gelaat: »Och neen! ik kom slechts zien, waar de beste goederen geborgen zijn, want ik ben voornemens hier van nacht in te breken en mij zelven te helpen. Op die woorden schaterden de winkelbedienden uit in lagchen en lieten dien spotvogel op zijn gemak alles opnemen. Maar in den volgenden morgen zetteden die lagchers een vrij lang gezigt, want zij vonden de deur opengebroken, de kas van 150 dollars ontlast en hier en daar op de planken eenige ledige vakken, die 700 dollars aan koopwaren bezwaarlijk zouden hebben kunnen vullen.

— Het stoomfregat der Vereenigde Staten *Susquehanna*, den 11den November van Honolulu te St. Francisco aangekomen, heeft aldaar eene belangrijke tijding aangebragt. Prins *Liholiho*, vermoedelijke troonsopvolger, die vroeger zich ten zeerste tegen de vereeniging der Sandwich-Eilanden met de Vereenigde Staten verzette, heeft eindelijk zijne toestemming tot dien maatregel gegeven.

De voornaamste hinderpaal aldus uit den weg geruimd zijnde, zoo blijft er, volgens den *Herald* van San Francisco nog slechts te beslissen over, in welke hoedanigheid die eilanden ingelijfd zullen worden, hetzij als staat, dan wel als grondgebied.

— Een brief van Panama van 8 Dec. berigt, dat in die stad het gerucht loopt dat de regering der Vereenigde Staten met die van Equador eene overeenkomst heeft gesloten over den verkoop der Gallapagosche Eilanden, voor eene som van 3 millioen dollars. Die Eilanden bevatten ontzaggelijk veel Guano en naar men zegt ook Salpeter. Wat hiervan ook zij, stellig is het, dat de generaal *Vilaniel*, minister resident van Equador bij het cabinet van Washington, eigenaar is van het grootste dier eilanden en herhaaldelijk getracht heeft, dat eigendom aan Noord-Amerikaansche handelaren over te doen.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag 28 Maart 1855, No. 25.

— Een brief van Greytown segt, dat binnen weinigen tijd zich eene aanzienlijke magt, bestaande uit al de oorlogschepen uit de station der Antillen, voor die plaats moest vereenigen, ten einde krachtdadig te handelen in het geval, dat de moeijelijkheden door het bombardement dier stad ontstaan, niet in het minnelijke worden bijgelegd.

HAITI.

Keizer *Faustinus I* heeft eene nieuwe wet op het openbaar onderwijs uitgevaardigd, waarvan de twee eerste artikelen aldus luiden:

»Art. 1. Elk hoofd van een gezin, minstens 45 jaar oud, die overtuigd zal worden, niet ten minste een zijner kinderen, hetzij naar de lagere school zijner parochie, hetzij naar eene bijzondere school te hebben gezonden, wanneer deze zich ter plaatse zijner inwoning bevindt, zal opgeroepen worden om bij het leger te dienen. Is het hoofd van het gezin reeds militair, of is hij ouder dan 45, doch nog beneden de 60 jaar, dan zal hij alleen worden veroordeeld tot eene geldboete van minstens 40 en hoogsten 100 gourdes.

»Art. 2. Ieder kweekeling of leerling van eene staatsinrigting van openbaar onderwijs, die haar vrijwillig zal hebben verlaten of zich er aan zal hebben onttrokken, zonder eene door de plaatselijke commissie geldig bevonden verontschuldiging, zal opgeroepen worden om bij het leger te dienen. Is de kweekeling of leerling beneden de 15 jaar oud, dan zal hij op het cader van zijn corps worden gebragt, en niet in werkelijke dienst treden voor dat hij den ouderdom van 18 jaren zal hebben bereikt."

KAAP DE GOEDE HOOP.

Port Natal. De stoomboot Cape of Good Hope is den 9 Jan. ter Port Elizabeth aangekomen. Natalsche bladen tot 29 Dec. zijn met de overlandsche mail van die plaats op ll. Maandag aangekomen. Derzelver inhoud is van weinig belang. Het commando tegen het opperhoofd Dushani was terug gekeerd zonder een enkel schot te lossen. Hij beleed de volkomenste onderwerping, noemde zichzelven een hond en trachtte, als gewoonlijk de schuld van zijne schouders te werpen door voortewenden, dat de veediefsten gepleegd waren door nieuwe aankomelingen onder zijn volk, of zonder zijne kennis, of magt om het voortekomen, en andere schoonschijnende uitvlugten van gelijken aard. De uitslag was evenwel, dat hij eene boete en vergoeding betaalde van 1038 stuks vee. Verscheidene opperhoofden in dezelfde nabuurschap werden in mindere bedragen voor andere overtredingen beboet, het geheel omtrent 1400 stuks uitmakende. Onder het opgebragte vee werden eenige stuks herkend die verscheidene jaren geleden waren gestolen.

De Oranje Vrij Staat. — *Ernstig Gevecht met Boschjesmans.* — Gisteren namiddag, 12 Januarij, ontving de President te Bloemfontein, eene expresse van den Wel-Ed. Heer *T. Orpen*, Landdrost van Winburg, geschreven op de plaats van zekeren Pieterse, gelegen omtrent 8 mijlen aan deze zijde van Winburg. Uit dit document, in groote haast geschreven, op een klein stuk papier, blijkt het, dat gisteren morgen vroeg, de heer *Orpen* en de Commandant *Stander* met een patrouilje van omtrent 40 man zich begeven hadden naar een Boschjesmans Kraal op zijne plaats, en dat de heer *Orpen*, de hoofdmagt op eenen kleinen afstand latende, met een kleine partij naar de kraal reed en een mondgesprek begon, klaarblijkelijk bloedvergieting willende voorkomen, De schurken, die gezegd worden omtrent 120 in getal te zijn, — kwamen in sterke magt aan en vielen de partij aan, eenige met vergiftigde pijlen en assegaai en andere met geweren, en de uit lag was, dat de heer *Orpen*, die in front stond, een ligte wonde met een assegaai in den schouder ontving. — Commandant *Stander* werd op het borstbeen getroffen met een vergiftigden pijl, zekere Opperman werd dood geschoten en Mitchell, de constabel, werd zwaar gekwetst door een kogel in de heupen, behalve 5 of 6 andere meer of min gekwetst.

De bode, een verstandige Kaffer, die buitengewoon sterk moet hebben gereden, had last Dr. Krause te ontbieden, die gevolgelijk in den loop van den namiddag in een paardenwagen naar het tooneel van het gebeurde vertrok. Wij zijn niet in staat volledige bijzonderheden mede te deelen, zijnde het grootste gedeelte van hetgeen tot hiertoe bekend is door den Kaffer monde lijk medegedeeld, zeggende hij dat de heer *Orpen* de assegaai met zijn eigen handen uit zijn schouders trok en dezelve zijnen aanvaller in het lichaam duwde. Hij meldt verder, dat de heer *Orpen* dadelijk het verwonde gedeelte uit de borst van den heer *Stander* sneed, zoodat men hoopte dat hij herstellen zou.

De vijand zoo talrijk en vastberaden vindende, werd een expresse dadelijk naar Winburg gezonden, om ammunitie waarmede de patrouille niet genoegzaam voorzien was, alsmede om versterking. Toen hij weg reed, zegt de bode, hoorde hij een scherp geschiet op verren afstand tot dat hij geheel uit het gehoor was. Het is natuurlijk mij onbekend hoe veel stroopers gevallen zijn.

De Maitland Mijnen. — Met genoegen vernemen wij, dat de bevoelens van Engeland ontvangen omtrent zekere monsters erts uit de Maitland Mijnen afgezonden, de inzigten volkomen bevestigen van den heer *Sowerby* omtrent de waardij dezer mijnen. Het is buiten twijfel bewezen, dat er lood bestaat, en slechts meer kapitaal wordt vereischt om dezelve te bewerken. De blijken van het bestaan van koper in de naar huis gezonden monsters zijn ook veel belovend. Ons »Namaqualand" moge niet zoo ver afwezig zijn als eenige zich inbeelden.

Verslag der krijgsverrigtingen enz. van den Commandant Gen. Marthinus Wessel Pretorius.

Magaliesberg, 6 Dec. 1854. — Op den 25sten Sept. jl. ontving ik een rapport van den commandant generaal *P. J. Potgieter*, meldende dat vermoedelijk de Veldkornet Hermanus *Potgieter* met nog acht andere mannee door den Kaffer kapitein Makapan (of Mapela) zouden vermoord zijn, en de waarschijnlijkheid er bijvoegende dat het getal der vermoorden nog grooter was. Drie dagen daarna, den 28 Sept., kreeg ik een meer duidelijk en gegrond berigt. Mijn ambtgenoot berigtte mij namelijk, dat hij met een patrouille door Makapans poort naar Zoutpansberg gereden zijnde, eenige lijken der vermoorden ontdekt had, en tevens ook meer menschen vermistte, die naar Makapan gegaan waren om koorn te handelen. Het akelige tafereel dat hij mij schilderde van de wreedaardige wijze waarop de menschen vermoord waren, schokte mij tot diep in de ziel. Op dit hartverscheurend geschrift beraamde ik terstond mijne plannen om dien moord te wreken. Ik liet mijne onderhoorigen opcommanderen, zoo velen er konden gemist worden uit alle veldkornetschappen, uitgezonderd die van Mariko en de Onder-Vaalrivier districten; ja zelfs was ik genoodzaakt door geruchten van onveiligheid aan den kant van Vaalrivier het grootste gedeelte der manschappen, behoorende onder de Commandants Schutte en Schoeman, achter te laten en vooral Mooirivier niet te ontblooten. Op den 14 October had ik driehonderd vier en dertig man bij mij vereenigd, en van een grooten wagentrein voorzien rukte ik met versnelde schreden op en kwam des avonds van den 21sten bij het lager aan, waar de weduwen en wezen der vermoorden zich bevonden. Hartverscheurend was reeds hier het tooneel dat mijn oog aanschouwde. Van droefheid over het verlies hunner echtgenooten, zag men de moeders met hunne kinderen, uitgeteerd schier van honger en kommer, zoo dat ik bewogen werd hun vier stuks slagtvee en een mud meel te geven, om hen van een volslagen hongerdood te redden. Ik vertoefde aldaar, in lager getrokken, den geheelen volgenden dag, zijnde de dag des Heeren, om dien in godsdienstige overdenkingen door te brengen, des anderen daags vervolgde ik mijnen togt en bereikte den 24sten derzelfde maand het lager van den commandant generaal *Potgieter*.

Hier zag ik nu met eigen oogen wat men mij geschreven had aangaande de wreedaardige wijze, waarop de moord gepleegd was. De lijken, die gevonden zijn behooren meerendeels tot het vrouwelijk geslacht, behalve een groot manspersoon, wiens vingers van den top tot aan het gewricht der hand waren opengekloofd, het hoofd afgesneden en het ligchaam in het water geworpen. Naar alle waarschijnlijkheid zijn er geen wreedheden te bedenken, die niet aan de vermoorden gepleegd zijn. Bij een der kralen werd gevonden uitgesmolten menschen vet, waarin de handen op spitten gebakken zijn; verder nog andere bewijzen van toomelooze wreedheid, die de kieschheid mij verbiedt hier mede te deelen; of de menschen gedurende hun leven zoo mishandeld zijn of eerst nadat zij gedood waren, kan ik niet vaststellen.

Dit afschuwelijk gezigt, dat mijne ziel met verontwaardiging vervulde, maakte mijn besluit vast om den barbaar te tuchtigen, al zou het mijn leven kosten. Vereenigd met den generaal *Potgieter*, vertrok ik op den morgen van den 25sten en kwam weldra aan de verschanste onderaarsche holen van den vijand. Terstond gaf ik order tot storm jagen, met dien uitslag dat de vijand, uit zijne voorschansen gedreven, dieper in zijne gaten terugdrong en wij tot de tweede schans genaderd waren. Door het hevig geweervuur van beide zijden was de kruiddamp aan den mond der gaten zoo dik, dat wij volstrekt niets konden zien. Dit, daar wij nu toch doelloos ons kruid verschoten, en het sneuvelen van een onzer mannen, met name *J. Frasmus*, benevens het kwetsen van twee anderen (die spoedig weer hersteld zijn geworden) deed mij besluiten order te geven tot terugtrekken, hetgeen geregeld volbragt werd. Bij deze gelegenheid maakten wij ons meester van vier wagens der vermoorden, eenige hunner ossen, benevens nog eenige andere beesten van den Kaffer. Dit een en ander werd te gelijk met het lijk van onzen gesneuvelden broeder denzelfden avond naar de legerplaats gebragt, en het laatste plegtig ter aarde besteld. De onderaardsche gaten, waarin de vijand zich genesteld heeft, zijn ruim twee duizend voeten lang, bij 300, 500 en 550 voeten breed, doorsneden van verscheidene muren en overal schuilhoeken, zoodat er overal eene Egyptische duisternis heerscht, zelfs in die gaten die twee openingen hebben. Mijne menschen die gaten te doen instormen keurde ik niet raadzaam, en bedacht dus, tot vernietiging van den vijand, een ander plan.

In onze krijgsvergadering van den 28sten kwamen wij tot het besluit om de rotsen boven de gaten te doen springen en den vijand aldus te verpletteren. De noodige werktuigen werden spoedig vervaardigd en bijeengebragt, zoodat wij op den 30sten eene proef namen, die echter mislukte, wegens de losse en leischtige bestanddeelen, waaruit de rotsen aldaar zijn zamengesteld, zoodat het kruid door de menigvuldige spleten en openingen zijne kracht verloor.

Dit mislukt zijnde, gaf ik order nacht en dag de gaten te belegeren en allen toevoer zoo veel mogelijk af te snijden. — Tot dit doel liet ik eenige schansen op de rots bouwen, waarachter onafgebroken nacht en dag honderd man geposteerd was. Gedurende dit werk schoten de Kaffers uit hunne gaten schier zonder tusschenpozing, doch zonder ons te treffen, terwijl de patrouilles van onze zijde dag aan dag eenige Kaffers neerschoten. Op den 6den November begaf ik mij, vergezeld van den Commandant-Generaal *P. J. Potgieter*, naar de gaten. Wij hadden order gegeven de bosschen om te kappen, die den onzen des nachts in de belegering hinderlijk waren. Terwijl mijn ambtgenoot een partij makke Kaffers, die wij in het werk hadden, aandreef, werd hij, te ver vooruit geloopen, regt voor den mond van een der gaten door een kogel van den vijand getroffen, ingaande op den regter schouder en tusschen den linker schouder en hals uitkomende, zoodat hij van de krans, waarop hij stond en ongeveer vijf-en-twintig voet hoog is, naar beneden stortte regt voor de schans van den vijand. Oogenblikkelijk liet ik die schans bestormen en redde alzoo het lijk, hetwelk ik dadelijk met een escorte naar zijn lager opzond om aldaar begraven te worden. Op denzelfden dag werd zijn broeder, de Commandant *H. Potgieter*, provisioneel in zijne plaats benoemd als Commandant-Generaal. Het opperbevel chter over de geheele daar aanwezige krijgsmagt werd aan mij als uitvoerend Commandant-Generaal opgedragen, hetgeen ik mij verpligt gevoelde zonder aarselen te aanvaarden. Diep griefde mij het verlies van mijnen ambtgenoot, dien ik vooral nu gedurende deze expeditie, als een broeder had leeren beminnen. In alles pleegden wij te zamen raad. Tot zijn lof kan gezegd worden, dat hij een krijgsman was in den volsten zin des woords; onverschrokken en in den oorlog met de Kafferstammen opgevoed, rekende hij hen als niets en kende geen gevaar; waar zijn ambt en pligt hem riepen was hij tegenwoordig en durfde zijne onderhoorigen altijd op zijn eigen voorbeeld wijzen.

Het verlies van mijnen wakkeren ambtgenoot versterkte, zoo mogelijk, nog mijn besluit eene volkomene vergelding te doen voor al het bloed dat nu reeds gestort was.

Het belegeren ging ons te langzaam. Te vergeefs was de Kaffer-kapitein uitgenoodigd geworden met al zijn volk uit de gaten te komen, ten einde zich te verantwoorden over den gepleegden moord. Den 8sten November besloot ik de uitgangen der holen, die 40 à 50 voet wijd en 25 à 35 voet diep zijn, toetestoppen. Vijftig span ossen met een behoorlijk getal werklieden werden daartoe den 1sten dag gebezigd: 5 achtereenvolgende dagen werd dit werk onafgebroken voortgezet, en in dien tijd 1500 sleepsels boomen en even zoo veel wagenvrachten klipsteenen aangevoerd, welke steenen door drie honderd makke Kaffers, die in dienst zijn, werden afgestort. Intusschen begonnen de Kaffers des nachts uittestormen om water te krijgen. Een groote partij meiden en kinderen, insgelijks door dorst geteisterd, stormde uit naar het water; doch verscheidene stierven zoodra zij een weinig water gedronken hadden. Onder deze meiden was een man-Kaffer, die zich gevangen gaf en aannam om het ivoor der vermoorde menschen aantewijzen. Luitenant Paul Krieger werd tot dit einde met een kleine wacht afgezonden op den 11den dezer, en kwam 's namiddags terug met 23 stuks groote en 15 kleine olifantstanden. De groote tanden, 1010 pond gewigt, behooren aan den heer *Uckermann*, handelaar van *P. M. Burg*; de kleine zijn het eigendom der vermoorden alhier. Heden namiddag kwamen ons ook twee paarden van den vermoorden *Hermanus Potgieter* in handen. Den 16den November stormde weder een groote klomp meiden en kinderen de gaten uit, terwijl wij van onze zijde de gaten al digter naderden, zoodat wij ze op eenigen afstand van binnen konden beschouwen. Den volgenden dag drong een gedeelte mijner manschappen de gaten in, bijna zonder eenigen tegenstand te ontmoeten; zij namen 24 geweren, 14 bandelieren, meerendeels met kruid en kogels voorzien, een zak loopers, eenige stukken lood, twee kisten zoo gemaakte als ongemaakte kleedingstukken, 40 pond koffij en eene menigte andere kleinigheden. Onder dezen genomen buit was veel, dat aan de familien der vermoorden toebehoorde en haar is teruggegeven. Het overige heb ik, na overleg met mijn Krijgsraad doen verkoopen, benevens de helft van de olifantstanden, aan den heer *Uckermann* bovengenoemd toebehoorende, tot bestrijking van kosten. Buitendien heb ik ook doen verkoopen het genomen klein-vee, de opbrengst van alle verkochte goederen te zamen beloopende de som van Rds. 3800, een gedeelte waarvan is afgestaan aan de onderhoorigen van den gesneuvelden Generaal *Potgieter*, terwijl het overige door mij bestemd is tot bestrijking der kosten voor kruid en lood, enz.

Den 21sten gaf ik order het beleg optebreken. Wij konden den stank der verrottende lijken van den vijand, zoowel buiten als binnen de gaten niet langer verdragen; meer dan 900 lagen er voor de gaten; binnen in de gaten is het getal veel grooter, blijkens de opgave daarvan gedaan door eenige mijner manschappen, die dezelve zijn binnengedrongen.

Het beleg den 21sten opgebroken zijnde voor de gaten van Makapan, gaf ik order optetrekken naar Mapela. Mapela is gevlugt, zijne kralen zijn ledig. Een weinig verder getrokken om den vlugteling optesporen, ontdekten wij een groote, hooge en gevaarlijke rots, waarop een groot aantal Kaffers, waarschijnlijk die van Mapela, zich genesteld had. De rots te doen bestormen oordeelde ik niet raadzaam; dezelve te belegeren, daartoe was het jaargetijde te ongunstig, zoo wel voor menschen en paarden. Ik zond echter twee patrouilles uit, die eenige Kaffers doodden en 2800 beesten namen, makende tezamen met de vroeger genomen beesten een getal uit van 3300 beneven 1200 stuks klein vee. De weduwen der vermoorden hebben van de beesten, zoovelen gekregen dat daarmede hunne geledene schade vergoed is; 160 beesten heb ik afgezonderd tot te gemoet koming der schade geleden door diegenen mijner onderhoorigen, wier beesten om de longziekte onlangs waren doodgeschoten, welke ziekte thans genadig onder onze beesten heeft opgehouden.

Na het nemen en verdeelen van dezen buit, brak ik met mijn leger op maar liet echter een klein detachement achter om den vijand in het oog te houden, te verontrusten en zoo veel afbreuk te doen als mogelijk is, en de ingezetenen dezer streken te beschermen. Bij het schrijven dezes is dit detachement reeds teruggekomen, een vrij aanzienlijk getal buit gemaakte beesten met zich voerende. Volgens hun verhaal is de schrik den Kaffers zoodanig om het hart geslagen, dat zij naar alle kanten heen de vlugt nemen, zoodat indien het detachement sterker geweest ware, het getal buitgemaakte beesten veel grooter zou geweest zijn. Gedurende den terugtogt de kraal van Mapela passerende, vonden wij het gebeente van zes der vermoorden, alsmede bij Makapan nog eenige potten met vet en gebraden ledematen: al hetwelk ik heb doen begraven en de stad in brand gestoken.

Het verlies aan onze zijde bedraagt twee dooden bovengenoemd, en behalve de twee gekwetsten bovengemeld is nog gewond Adolf de Larij bij het indringen der gaten, benevens twee Hottentotten in dienst van den heer *Hartly*. Het geheele commando heeft bij de 2 maanden geduurd, en was door de nakomende manschappen ongeveer vijfhonderd man sterk, honderd-zestien wagens en twee stukken geschut; het grootste gedeelte der manschappen was te paard.

Ten slotte voel ik mij gedrongen hier openlijk mijnen lof toetezwaaijen aan den moed en de volharding mijner onderhoorigen, zoowel als aan die van wijlen den Generaal *Potgieter*.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Naar
Maart	25	Portugeesch		Pom Binha	Indo Germano de Souze	Rio Jainero	10 Jan.	Singapore.
»	—	Zweedsch		Louisa	N. P. Lundstein	Batavia.	25 Maart	Amsterdam.

Aangekomen Schepen te *Batavia*.

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten
Maart	24	Nederlandsch	bark	Jan de Wit	J. Timmermans	Chinca eiland.	6 Nov.	G. Suermondt en co.
»	25	Nederl. Indisch	stooms.	Padang.	Persille	Soerabaya	21 Maart	B. Kopersmit en co.
»	—	Nederlandsch	bark	van Galen	J. R. Smit	Port Adelaide.	21 Febr.	Tiedeman en van der Burg.
»	26	»	»	Rabenhaupt	L. R. Reyken.	Sydney.	6 »	G. Suermondt en co.
»	27	Nederl. Indisch	»	Jane Serena	C. Brodie	Singapore	. . .	Adam en co.
»	—	Nederlandsch	»	Amicitia	. . .	Indramayoe.	. . .	Haager en Schuurman.
»	—	Amerikaansch		Constance.	Chaudler	Melbourn	. . .	Paine, Stricker en co.

Vertrokken Schepen van *Batavia*.

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Maart	24	Siamsch	bark	Tekjoe Haveën	Tjan Seng.	Siam.
»	25	»	»	Serius	H. Morrison	»
»	26	Engelsch	schip	Richard Thornton *	T. Dallas	Londen.
»	—	Zweedsch	brik	Emelie	Wulff	Stokholm via Samarang.
»	—	Nederl. Indisch	schoen.	Batavia	Giauw Liansoei	Indramayoe.
»	27	Z. M.	stooms.	Borneo	luit. t/z. 1 k. Uhlenbeek	Macassar.
»	—	»	»	Soembing.	» Blommendal	Padang.
»	—	Nederlandsch	schip	Gertrude	J. Lourens	Rotterdam.
»	—	»	»	Palembang	J. Hoekstra	Soerabaya.
»	—	Engelsch	»	Jacatra	T. Aiton	Bremen.
»	28	Z. M.	stooms.	Batavia.	. . .	Samarang.
»	—	Nederl. Indisch	bark	Maymoon	Said Baskeba	Palembang.

In lading liggende Schepen te *Batavia*.

Vlag.			Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch		bark	Rabenhaupt *.	Reyken.	. . .	G. Suermondt en co.
»		»	Jan de Wit	Timmermans	. . .	»
»		»	Jan van Hoorn	Logger	. . .	B. Kopersmit en co.
»		»	Generaal Michiels *	D. de Wilde	. . .	Haager en Schuurman.
»		schoen.	Henriette en Cornelia *	W. L. Hartmans	Samarang en Soerabaya	»
»		schip	Nederland	P. Huidekoper	. . .	Tiedeman en van der Burg.
»		bark	van Galen.	J. R. Smit.	. . .	»
»		»	Bezoekie *.	A. Schaap	Rotterdam	Reynst en Vinju.
Nederl.	Indisch	»	Naga Laut	J. Winter	Samarang	John Pryce en co.
»	»	»	Jane Serena *.	C. Brodie	. . .	Adam en co.
»	»	»	Djenoer	Said Moch bin Sahab.	Soerabaya.	Coulster.
»	»	»	So-Ootban*	Said Oemar Segaf.	Samarang.	»
»	»	brik	Fatahool Hair *	Said bina Hassan.	Muntok en Palembang	»
»	»	bark	Pogoan Zephyr.	Ong Kimling	Soerabaya	»
»	»	»	Sandul Chair	Sech Baskebe	»	D. N. Buijs en co.
»	»	»	Said Maskoor.	Hadjie Abdul Jalil	Samarang via Badjermassing.	»
Engelsch		bark	Jessie *	Nordquist	Nederland	Busing, Schröder en co.
Russisch.		bark	Idealet	A. J. Hansten.	. . .	Kreglinger, Dummler en co.
Zweedsch		brik	Emma *	Linck	Zweden	Busing, Schröder en co.
Deensch		schip	Hercules	. . .	Koppenhagen	Paine, Stricker en co.

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *.

Aangekomen schepen te *Samarang*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Maart	16	N. I.	schooner Almas	Liem Anyam.	Muntok.
»	20	Ned.	bark Wilhelmina	van der Zweep	Batavia.
»	22	»	brik Wildeman.	van den Sprenkel	»
»	—	N. I.	stooms. Padang	F. A. Persille.	Soerabaya.

Vertrokken Schepen van *Samarang*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Maart	20	N. I.	bark Bientang Timor	Said Machnoon	Singkawang.
»	—	»	» Ydroesie	Said Almanie.	Makasser.
»	—	»	» Justina	E. Lewis	Padang.
»	—	Zweed.	schip Thetis	L. E. Pigging	Zweden.
»	21	Ned.	bark Laura en Adela	F. J. Donema	Soerabaya.
»	—	N. I.	schooner Ydroesie.	Sech Bafadal	»

In lading liggende Schepen te *Samarang*.

Vlag.			Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederl.	Indisch	bark	Generaal Chassé	Jap Hoenthee	China	Gezagvoerder.
»	»	»	Eljeser	Said Aboebakar	. . .	»
»	»	»	Srie Brahan	Hoormat	. . .	»
»	»	bark	Bientang Anam	S. van Hulstijn	China	»
»	»	»	Balgis	Said Alie	Soerabaya.	»
»	»	»	Pielades.	G. Nielant.	China	»
»	»	»	Almas.	Liem Anyan.	. . .	»
»	»	»	Hap Heen	Naridin	Batavia	B. Kopersmit en co.
Nederlandsch		schip	Duiveland	J. C. Viersma	Nederland	MacNeill en co.
»		bark	Wilhelmina.	J. C. van der Zweep	»	van den Broek en Veeckens.
»		»	Wildeman	S. B. van den Sprenkel	»	Dorrepaal en co.

Aangekomen schepen te *Soerabaya*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Maart	17	N. I.	bark Atiat Ulmaula	Sech Baoezeer.	Grissee.
»	18	»	» So-ot Algair	Sech Bagarba.	Batavia.
»	—	»	st. Padang.	Persille.	»
»	—	Ned.	bark Blora	van der Beek.	»
»	—	N. I.	schoener Pakis.	Ho Pansoei	Grissee.

Vertrokken schepen van *Soerabaya*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Maart	16	N. I.	st. Langin Lamongan.	Pa Sariemen.	Batavia.
»	—	»	bark Alnoer.	Sech Baharmoes.	Bat. v Sam.
»	—	»	schoener Djaleha	Hoesin Samsodin	Pasoeroeang
»	17	»	kotter. Tedok	Wongso.	Balie Pad.
»	—	Ned.	bark Edouard Marie.	H. Eeltjes.	Ned. v. Pas.
»	—	»	schip Claudina Civilis	J. E. D. Petersen	Amsterdam.
»	—	»	bark Oosterling	F. J. Nahmens	Banjermass.
»	18	»	schip Neptunus	P. Schuurman	Amsterdam.
»	—	»	» Doggersbank	P. J. Kerkhoven	Nederland.
»	19	N. I.	bark Foelkoel Haer	Said Alkaf	Banjermass.

In lading liggende Schepen te *Soerabaya*.

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederl.	Indisch	st Padang.	C. F. A. Persille	. . .	Cores de Vries.
»	»	Fathalhair	Sech Bahaloan.	. . .	
»	»	Atiat Ulmaula.	Sech Baoezeer.	. . .	
»	»	So-ot Algair	Sech Bargebe.	. . .	
»	»	Pakis.	Ho Pansoei.	. . .	
Nederlandsch		Blora	C. N. van der Beek.	. . .	A. Duyshart

Berigt aan Zeevarenden.

De Commissie tot verbetering der Indische zeekaarten, brengt ter kennis van belanghebbenden, dat een berigt van den volgenden inhoud is ontvangen omtrent de ontdekking van een gevaar buiten de Algoa-baai.

»Een bank of droogte is ontdekt geworden, door den luitenant t/z *Dayman*, gelegen buiten Algoa-baai, omstreeks 9 engelsche mijlen O. ten Z. [miswijzend kompas] van het kustlicht op Kaap Recif. De genoemde zee-officier het gezegd gevaar aan boord van het Britsch oorlogskorvet *Hydra* genaderd zijnde, zoo digt als de branding der zee dit toeliet, had eene looding van 9½ vadem diepte. Hij is van oordeel dat dit gevaar hetzelfde is als dat waarop, den 10 Dec. van het jaar 1813, het Oost-Indische-Compagnie schip *Willem Pitt*, met man en muis is vergaan. Eene nadere opname van dit gevaar zal door den luitenant *Dayman* ondernomen worden."

(Was get.) H. J. TROTTER, *Commodore, Opperbevelhebber.*

Aan boord *the Seringapatam.*

Simonsbaai, 5 Januarij 1855.

De Vice-Admiraal, President der Commissie tot verbetering der Indische zeekaarten.

VAN DER PLAAT.

Batavia,
den 23sten Maart 1855.

AANGEKOMEN PASSAGIERS

Met het N. *I.* stooms. *Padang*: de heeren *Cores de Vries.* — *Rhule.* — *van Beusechem.* — *van Haeften.* — *Andreas.* — *Kraeff.* — *Sandenberg Mathijsen.* — *Gijzing.* — *Ruijs.* — *Kleijn van de Poll.* — Mejufvr. *Spangenberg.* — kapt. *IJske.* — 1 luit. *von Prich.* — 2 luit. *Vermeer.* — *de Wilde.* — Z. M. troepen.

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het Ned. schip *Gertrude*: de heeren *A. C. van Ryn van Alkemade.* — Mr. *H. Merkus Willer* en *familie.* — 3 gepasp. en 1 gegageerde militairen.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 22 *tot en met den* 26 *Maart* 1855.

AANVOER.

Van Amsterdam per ned. schip *Henriette en Cornelia*, gez. W. L. Hartmans. agt. Haager en Schuurman.

3 bl. lakens. 28 kn. geweren. 8 do. schalen. 1048 coll. ijzerwerk. 51 do. manufact. 1 kt. hoorn. 10 do. papier. 2 do. diversen. 11 do. sabels. *N. H. M.*

156 vs. verf. 50 do. boter. 75 ks. kaas. 20 keld. gedr. vruchten. 6 kn. stroop. *Agenten.*

57 kn. manufact. 120 vs. loodwit. 85 vn. bier. 75 hammen. 15 ps. ger. vleesch. 81 coll. provisien. 50 keld. lijnolie. *Busing Schröder en co.*

66 kn. bier. 30 do. manufact. *Pandel en Stiehaus.*

12 kn. manufact. *Bahre en Kinder.*

50 vs. krijt. 22 coll. div. goederen. 1 kt. borduursel. *John Pryce en co.*

2 ks. manufact. *Kopersmit en co.*

120 ks. bier. *van Ommeren Rueb en co.*

1 kt. medicijnen. *N. Lange.*

50 vs. loodwit. 24 keld. lijnolie. 20 md. min. water. *Order.*

20 bn. zakken. 60 vn. bier. 50 kn. bier. *de Weerdt Ruyl en co.*

Lading voor Samarang.

2 ks. diversen. 1 kt. manufact. 8 bl. manufact. 2 kn. hoeden. 4 do. meubelen. 7 do. klokken. 4 do. manufact. 150 vs. boter. 27 coll. div. koopmanschappen. 100 kn. manufact. 77 vs. verf. 50 do. boter. 75 ks. kaas. 12 kn. provisien.

Lading voor Soerabaya.

1 kt. manufact. 1 do. diversen. 1 kt, boeken. 1 do. gereedschappen. 1 do. diversen. 11 coll. ijzerwerk. 17 do. div. koopmanschappen. 21 vn. azijn. 150 vs. boter. 25 coll. meubelen. 77 do. verfwaren. 50 vs. boter. 12 do. provisien. 20 coll. div. koopmanschappen. 60 kn. manufact. 4 do. papier. 50 vs. loodwit. 100 keld. lijnolie. 91 coll. koopmanschappen. 48 do. koper.

Van Pecalongan per ned. ind. bark *Batavia* gez. Tan Ingok.

$1288^{40}/_{100}$ pic. suiker. *Suermondt en co.*

$428^{90}/_{100}$ en $353^{90}/_{100}$ pic. suiker. *Paine Stricker en co.*

94½ pic. gambier. *Oeij Tiangdjoen.*

Van Pecalongan per ned. ind. bark *Oeij Sinjo* gez. Kwee Samijang.

$163^{40}/_{100}$ pic. suiker. *Paine Stricker en co.*

$192^{91}/_{100}$ pic. suiker. 632 do. arak. *Martin Dyce en co.*

Van Amerika per ned. schip *Jan de Wit*, gez. J. Timmermans. agt. N. H. M.

700 tonnen. *Guano.*

Van de lampongs per praauw Toop Djoeloeng gez. Boewang.

40 pic. gomelastiek. 40 do. zw. peper. 250 bundels. rotting. *Tan Rie.*

Van de Lampongs per praauw ...... gez. Pa Aliema.

30 pic. zw. peper. 25 do. gomelastiek. *Gezagvoerder.*

Van de Lampongs per praauw Tjemplong gez. Badde.

50 pic. gomelastiek. 45 do. zw. peper. *Gezagvoerder.*

UITVOER.

Naar Siam per Siam brik *Kimjoe* gez. Tjan Seng.

15980 ps. vloersteenen. 500 do. gorgeletten. 92 do. raamglazen. 89 doz. wijnglazen. 12 ps. eur. spiegels. 2 do. kapleder 3 ks. raamglazen. 4 do. glaswerk. 6 vn. meel. 3 spiegels. 8 ks. glaswerk. 2 do. papier. 2 do. tabaks doozen. 1 do. sirie do. 4½ do. hoepelijzer. 18 ps. muilen. 7½ pic. confituren. 700 ps, bamboehoeden 150 ps. zilv. sp. matten. *f* 3000 do. specie. *Gezagv.*

15 bn. kat. goederen. uit entrep. *Pitcairn Syme en co.*

6 bn. wit garen. uit entrep. *Byrt Myrtle en co.*

10 bn. wit garen. uit entrep. *Martin Dyce en co.*

8 bn. kat. garen. uit entrep. *Adam en co.*

Naar Samarang per ned. ind. bark *Marzoek* gez. Salief Salim Akawie

3 cordeelen. absinth. *Ducommun en Bornand.*

13 bn. ong. katoen. 1 kt. modewaren. *Hunter Houghton en co.*

2 kn. kramerijen. 1 do. gedr. katoen. 1 do. cotonetten. 1 do. kain pandjangs. 8 do. madapoll. 2 bn. gedr. katoen. 1 kt. cotonetten. 23 do. gedr. katoen. 19 bn. drills. 50 do. do. 16 bn. ong katoen *Moormann en co.*

27 kn. wit katoen. uit entrep. *Pitcairn Syme en co.*

1 kt. boeken en papier. *v. H. Noman en Kolff.*

1 palanquin. *Gebr. Roselje en co.*

4 kn. kains. 26 do. calicots. *de Weerdt Ruyl en co.*

4 kn. manufact. 2 do. glaswerk. 1 do. laken. 1 do. provisien. *van den Biesen en Zoon.*

5 ks. cognac. *van Riet en Ter Gouw.*

1 pijp. rhum. 4 ks. bourgogne. 20 blikk. bokking. 5 bl. beschuit. 5 rook deksels. 6 vn. groentens. 25 kn. bourgogne. 5 do. Masaschma. *Vaupel en co.*

5 blikk. kruid uit het kruidmagazijn. *Pandel en Stiehaus.*

2 ks. indiennes. 7/4 pijp. madera. 1 brandkast. 75 ks. .... olie. 3 do. speelgoed. 3 do. toiletten. *van Leeuwen en co.*

1 kt. boeken. uit entrep. 1 do. diversen. uit reg. pakhuis *de Weerdt Ruyl en co.*

659 keld. genever. uit entrep. *Tiedeman en van der Burg.*

7 ks. koffers. 6 do. goederen. 3 do. wolf. do. 1 do. zijde do. 57 vn. bier. 1 kt. strooheeden. 5 vn. hagel. 1 kt. passementwerk. *Pandel en Stiehaus.*

Naar Londen per Eng. schip *Richard Thornton*, gez. Th. Dalles. agt. Martin Dyce. en co.

2 vn. pale ale. 1 do. porter. *Agenten.*

1 kt. champagne. *Hunter Houghton en co.*

Zijnde aan boord gebleven Lading.

100 pic. sap. hout. 500 do. gomelastiek. 14 do. gom. dammer. 17 do. notenmuscaat. 100 do. gezn. buffelhuiden. 9 do. foelie. 252 do. zw. peper. 169 do. rotting. 5375 do. rijst. 2079 ps. buffelhuiden. *Agenten.*

Naar Soerabaya per ned. schip *Palembang*, gez. J. Hoekstra. agenten de Weerdt Ruyl en co.

8 ks. koopmanschappen. *Agenten.*

128 pakken. koffij zakken. *N. H. M.*

61980 n. ℔ coaks. 90 kn. bier. 16 do. papier. 2 do. meubelen. 1 ks. glaswerk. *Order.*

2 ks. koopmanschappen.

Aan boord gebleven lading van Nederland bestemd voor Soerabaya.

Naar Nederland per ned. schip *Gertrude*, gez. J. Lourens. agenten Reynst en Vinju.

100 pic. rotting. $3076^{60}/_{100}$ do. suiker. 600 do. tin. 10828 do. koffij. $546^{104}/_{100}$ do. thee. *N. H. M.*

1 kt. gember. 1 do. jap. rariteiten. *v. d. Broek en co.*

1 ks. veeren. 2 do. chin. thee. *Agenten.*

1 ks. vogelnestjes. *van Ommeren Rueb en co.*

74 vs. kopergeld. *Gouvernement.*

Aan- en Uitvoer te Soerabaija *van den* 14 *tot en met den* 17 Maart 1855.

AANVOER.

Van Balie per Bal. bark *Fathool Rachman*, gez. Hadjie Moehamat bin Kasim. agenten Adam en co.

1640 pic. rijst. *Adam en co.*

Van Nederland via Batavia per ned. schip *Zeenimph*, gez. J. Witsen Elias. agenten Schimmelpenninck en co.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 14 Maart 1855 no. 20.

7 kn. koopmanschappen en manufact. *Kervel en co.*

50 vs. boter. 50 tonnen teer. 25 ks. kaas. 1 ks. liquer. 15 kn. bier. *Van Raalten en Koeken.*

2 ks. tuigen. *Van Eck en co.*

200 vs. boter. *Schimmelpenninck en co.*

50 vs. loodwit. 15 vs. verf. *Fraser Eaton en co.*

1 kt. diverse. 12 kn. boter. *Van Eck en co.*

1 kt. spiegels. 4 vs. boter. *Order.*

UITVOER.

Naar Nederland via Pasoeroewan per ned. schip *Eduard Marie*, gez. H. Eeltjes.

120 pic. rotting. $3000^{60}/_{100}$ pic. suiker. *N. H. M.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.